

Vlaams
Parlement

ingediend op **1734** (2018-2019) – Nr. 2
8 januari 2019 (2018-2019)

Verslag

namens de Commissie voor Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door Karim Van Overmeire

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met de overeenkomst
betreffende de sociale zekerheid
tussen het Koninkrijk België
en het Koninkrijk Marokko,
ondertekend te Brussel op 18 februari 2014

Samenstelling van de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed:

Voorzitter: Rik Daems.

Vaste leden:

Ingeborg De Meulemeester, Marc Hendrickx, Jan Van Esbroeck, Karl Vanlouwe, Karim Van Overmeire, Manuela Van Werde;

Sabine de Bethune, Vera Jans, Ward Kennes, Johan Verstreken;

Rik Daems, Herman De Croo;

Tine Soens, Güler Turan;

Wouter Vanbesien.

Plaatsvervangers:

Cathy Coudyser, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Sofie Joosen, Elke Sleurs, Sabine Vermeulen;

Karin Brouwers, Griet Coppé, Joris Poschet, Valerie Taeldeman;

Jean-Jacques De Gucht, Marnic De Meulemeester;

Renaat Landuyt, Steve Vandenberghe;

Bart Caron.

Toegevoegde leden:

Stefaan Sintobin;

Christian Van Eyken.

Documenten in het dossier:

1734(2018-2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Inleidende uiteenzetting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	4
2. Bespreking	5
2.1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	5
2.2. Antwoorden van minister Jo Vandeurzen	6
3. Stemmingen.....	6
3.1. Artikelsgewijze stemming.....	6
3.2. Stemming over het geheel	6

Bijlagen: zie de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking, Toerisme en Onroerend Erfgoed besprak op 18 december 2018 het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko, ondertekend te Brussel op 18 februari 2014. De bijlagen zijn opgenomen op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Inleidende uiteenzetting door Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat de Vlaamse Gemeenschap met de zesde staatsvorming, op 1 juli 2014 bevoegd werd voor de gezinsbijslagen. Bij deze bevoegdheid hoort eveneens het recht om internationale verdragen te sluiten inzake de gezinsbijslagen. Het komt dan ook aan het Vlaams Parlement toe om verdragen inzake de gezinsbijslagen te ratificeren.

Verdragen met betrekking tot de gezinsbijslagen met landen waarmee België goede relaties onderhoudt bestaan reeds enige tijd en kaderen binnen ruimere verdragen met betrekking tot de Belgische sociale zekerheid. De verdragen houden afstemming in met betrekking tot de samenstelling van tijdsvakken van verzekering, het materiële en personele toepassingsgebied van de betrokken regelgevingen enzovoort.

In het kader van de goede relaties met de betrokken landen werd het hier voorliggende verdrag met betrekking tot de sociale zekerheid onderhandeld. Met die onderhandelingen werd gestart voordat de bevoegdheden inzake de gezinsbijslagen met de zesde staatsvorming werden overgedragen naar de gemeenschappen. De ondertekening van het voorliggende verdrag met Marokko vond eveneens plaats voor deze overdracht van bevoegdheden, meer bepaald op 18 februari 2014. Dit verdrag vervangt de huidige overeenkomst met Marokko.

De minister herinnert er in dit verband aan dat in deze commissie op 21 juni 2016 al gelijkaardige bilaterale akkoorden werden goedgekeurd met Tunesië, Algerije en Israël (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 774/2).

Hoofdstuk 4 van het bilateraal akkoord is voor de Vlaamse Gemeenschap van belang en betreft de gezinsbijslagen. Het toepassingsgebied is, net zoals bij het huidige verdrag, beperkt tot de gezinsbijslag voor werknemers, aangezien Marokko niet over een socialezekerheidsstelsel voor zelfstandigen beschikt. Die gezinsbijslagen zijn dus steeds afhankelijk van het feit of iemand werknemer is of niet. Het louter verblijven op het grondgebied van een verdragsluitende partij is niet voldoende.

De voorwaarde dat de plaats van opvoeding zou overeenstemmen met het land waar men zijn recht op gezinsbijslag wil doen gelden, wordt geneutraliseerd. De kinderen mogen zowel in België als in Marokko wonen om rechtgevend te zijn. In de administratieve schikking zal nog wel moeten worden bepaald voor welke van de in het andere land wonende kinderen er kinderbijslag zal worden uitbetaald. Het bedrag van de kinderbijslag zal ook in de administratieve schikking worden vastgelegd. Intussen is bekend dat in deze schikking de gezinsbijslag nog steeds zal worden beperkt tot vier kinderen, zoals ook nu het geval is. De bedragen zullen ook lager zijn dan de bedragen uit de Algemene kinderbijslagwet en het Groeipakket.

Vervolgens worden enkele regels vermeld die het bevoegde land aanwijzen. Dat is het land waar de rechtgevende woont wanneer men in beide landen recht heeft op pensioenen of renten, en het land waar de overledene het laatst woonde voor de wezenbijslag. Ten slotte geldt de regel dat als er een recht op gezinsbijslag is

ontstaan in beide landen, de gezinsbijslag betaald wordt door het land waar het kind woont.

2. Bespreking

2.1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden

Wouter Vanbesien stipt aan dat in de memorie van toelichting wordt vermeld: "De overeenkomst bevat geen definitie van het territoriale toepassingsgebied. Voor de Vlaamse Regering impliceert dat dat de overeenkomst geacht moet worden op het territorium te slaan waarop de respectieve overeenkomstsluitende partij overeenkomstig het internationale recht haar rechtsmacht uitoefent en dat als dusdanig door de internationale gemeenschap wordt erkend." Dat houdt in dat dit verdrag niet van toepassing is op de Westelijke Sahara, een gebied dat door Marokko, vanuit internationaal oogpunt gezien, illegaal bezet wordt gehouden. Hoe wordt daarmee omgegaan, ook in het licht van een aantal uitzonderingen? Zo wordt bepaald dat het personeel van transportondernemingen onderworpen is aan de wetgeving van het land waar de onderneming haar zetel heeft en dat werknemers die tegelijkertijd op het grondgebied van beide landen werken, aan de wetgeving van hun woonplaats zijn onderworpen. Wordt de problematiek van de Westelijke Sahara daar mee in het oog gehouden en hoe wordt dat georganiseerd?

Karim Van Overmeire merkt op dat de minister er bij zijn toelichting terecht heeft op gewezen dat de onderhandelingen door het federale niveau werden gevoerd. Pas nadat de bevoegdheid naar de gemeenschappen is verschoven, is dit dossier op het Vlaamse niveau beland. De minister verwees al naar verdragen die eerder al werden gesloten met Tunesië, Algerije en Israël, maar dit verdrag kadert ook in de pogingen om een nieuwe diplomatieke relatie op te bouwen met Marokko. Hij verwijst in dit verband ook naar het akkoord met Marokko over de terugname van Marokkanen die illegaal in België verblijven.

Zijn er, wat de Vlaamse bevoegdheden betreft, significante verschillen met de overeenkomst van 24 juni 1968? De Westelijke Sahara maakt volgens de Marokkaanse overheid integraal deel uit van Marokko en werd op een juridisch gezien illegale manier bezet. Opmerkelijk is dat de Nederlandse en Franse tekst van het voorliggend akkoord verschillen: waar in de Nederlandse versie sprake is van "volgens het internationale recht", is er in de Franse versie blijkbaar sprake van het "Marokkaanse nationale recht". Het verschil daartussen is meer dan subtiel. Bij dergelijke verdragen moet weliswaar altijd ook rekening worden gehouden met de situatie op het terrein, maar dergelijke bepaling mag geen houvast zijn om aan te voeren dat Vlaanderen en België akkoord gaan met de annexatie van de Westelijke Sahara.

Rik Daems vraagt de minister om duidelijk aan te geven of dit verdrag al dan niet van toepassing is op de Westelijke Sahara. *Karim Van Overmeire* verwees naar de Franse tekst, maar ook de Nederlandse versie kan op verschillende manieren worden geïnterpreteerd.

Het verraste hem enigszins dat bij de toelichting werd gesteld dat als er een recht op gezinsbijslag is ontstaan in beide landen, de kinderbijslag betaald wordt door het land waar het kind woont. Hoe moet dat worden begrepen? Voor een kind dat rechthebbende is in beide landen en in Marokko woont, is het dus Marokko dat integraal instaat voor de betaling van de kinderbijslag. Hoe zit het dan als het kind maar rechthebbende is in een van beide landen? Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een Marokkaans kind dat rechthebbend is in België, maar in Marokko woont. Het zou de duidelijkheid ten goede komen als er een overzichtelijk schema kan worden voorgelegd waaruit blijkt welke begroting er in

welke gevallen wordt belast en welke tijdsduur van toepassing is. Dat lijkt des te meer nuttig omdat nogal wat uitvoeringsmodaliteiten (zoals toepassingsveld, bedrag, aantallen, wie er betaalt enzovoort) blijkbaar nog moeten worden vastgelegd. Normaal zitten dergelijke modaliteiten in het verdrag zelf vervat, precies om uiteenlopende toepassingen te vermijden. Daarnaast is ook niet duidelijk of het feit dat het verdrag niet toelaat dat kinderbijslag aan zelfstandigen wordt uitgekeerd, wel de toets van de Grondwet doorstaat.

Karim Van Overmeire tekent hierbij aan dat zolang het voorliggende verdrag niet in werking is, de overeenkomst van 1968 nog steeds geldt. Kan er worden aangegeven wat de verschillpunten met die overeenkomst zijn?

Rik Daems, voorzitter, merkt op dat het hier om relevante vragen gaat omdat er een impact is op het Vlaamse budget. Als de antwoorden voor de bespreking in de plenaire vergadering worden voorgelegd, kan er met kennis van zaken worden beslist. Het verdrag zelf kan weliswaar niet worden veranderd en bovendien is dit verdrag tot stand gekomen toen de bevoegdheid nog niet naar de gemeenschappen was overgeheveld.

2.2. Antwoorden van minister Jo Vandeurzen

Minister *Jo Vandeurzen* zegt dat een schriftelijke aanvulling bij het verslag zal worden bezorgd over het precieze statuut van de Westelijke Sahara en over het geografische toepassingsgebied (bijlage 1). Ook het verschil met de vorige overeenkomst zal in een overzichtelijke tabel worden aangegeven (bijlage 2). Het is wel de bedoeling in dit verdrag te bevestigen dat het werknemersstatuut de toegang regelt: er is maar recht op kinderbijslag in de mate er prestaties en bijdragen zijn geleverd onder het werknemersstatuut.

De kinderbijslag wordt inderdaad betaald door het land waar het kind woont indien er een recht op gezinsbijslag bestaat in twee landen. De tarieven die worden gehanteerd zijn eigensoortige tarieven, dus niet de tarieven van het Groeipakket. Ingeval er door Vlaanderen uitbetaald moet worden voor een kind dat in Marokko woont, zal dat gebeuren op basis van de tarieven die in een administratieve schikking zullen worden bepaald. Die administratieve schikking is intussen bijna rond.

3. Stemmingen

3.1. Artikelsgewijze stemming

De artikelen 1 en 2 van het ontwerp van decreet worden eenparig aangenomen met 11 stemmen.

3.2. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst betreffende de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko, ondertekend te Brussel op 18 februari 2014 wordt eveneens eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Rik DAEMS,
voorzitter

Karim VAN OVERMEIRE,
verslaggever